

k. ř. k zaplacení pohledávek kvěřitelů třetí třídy prodloužena až do zjištění a realizování veškerého konkursního jmění, jest proto již z těchto důvodů neoprávněna.

Čís. 14908.

Osmihodinová pracovní doba.

Ponechal-li zaměstnavatel zaměstnanci pracujícím v úkolu, aby si zařídil práci, jak sám chce, nemůže zaměstnanec vyvoditi z předpisu §§ 6 (3) a 7 (4) zák. čís. 91/18 Sb. z. a n. nárok na zvláštní odměnu jen proto, že na úkolu pracoval déle než 8 hodin, leda že mu byl předepsán určitý úkol, aby jej provedl v osmihodinové pracovní době, a zaměstnanec nebyl s to v této době tak učiniti.

Nenamítal-li zaměstnanec nic proti vyplácení úkolové mzdy vyšší, než byla dosavadní týdenní jeho mzda i s podílem na zisku, nemůže požadovati zvláště tento podíl na zisku.

(Rozh. ze dne 30. ledna 1936, Rv II 844/35.)

Žalobce byl zaměstnán u žalované se smluveným platem 350 Kč týdně. Podle přednesu žalobce měl mimo tento plat podle služební smlouvy účast na zisku týdně 150 Kč, po uplynutí prvních šesti týdnů 250 Kč, jež však po uplynutí 3 měsíců byla mu protismluvně a proti jeho vůli odňata, tím vzešla mu na ušlém zisku za 34 týdnů škoda 8.500 Kč. Na příkaz ředitele podniku musel žalobce pracovati 8 hodin denně přes čas a požaduje z toho důvodu žalobou částku dalších 13.552 Kč. Nižší soudy zamítly žalobu, odvolací soud z těchto důvodů: Žalobce tvrdí, že po třech měsících práce, za kterou byl honorován pevným týdenním platem a podílem na zisku, byla mu účast na zisku odňata jednostranně proti jeho vůli, takže se mu musí podle původní smlouvy mzda dále vypláceti. Nepopírá však, že mzdu za práci úkolovou přijímal a potvrzoval a že průměrná jeho čistá týdenní mzda po třech měsících služby podle nového způsobu, totiž v práci úkolové činila 542 Kč týdně, tedy skoro 2200 Kč měsíčně, a že podle úkolu vykonaného činila nejméně 500 Kč, nejvíce 888 Kč týdně, kdežto s účastí na zisku činila mzda nejméně 500 Kč, nejvýš 600 Kč. Přijímal-li tuto mzdu žalobce bez námitek, uzavřel mlčky s odpůrkyní novou úkolovou po případě pracovní smlouvu, dle níž měl konat práci úkolovou za úkolovou mzdu. Že by byl odvolatel potvrzoval příjem veškeré mzdy, na niž měl nárok, uznáváje též správnost srážek i odměny za práci přes čas, aniž by věděl, co potvrzuje, je neuvěřitelné, neboť na mzdových výkazech po případě výplatních listinách jsou uvedeny číslice, jimž musel rozumět i žalobce, třebaže je Němec. Teprve nyní tvrdí, že podpisoval, čemu nerozuměl, což však v první stolici netvrdil, a nemohlo by toto tvrzení býti při rozhodování tohoto sporu respektováno, neboť žalobce není tak inteligentní a prostoduchý, aby se nepřesvědčil, na kolik mzdy má nárok a zda všechno, co mu patří, bylo vyplaceno. Žalobce nikdy nereklamoval vyšší mzdu, potvrzoval každý týden úplné uspo-

kojení svých nároků a po skončení služebního poměru potvrdil na súčtování z 19. června 1933, že nemá proti odpůrkyni jiného nároku než 1.782 Kč. Chce-li nyní tvrdit, že s prací úkolovou a úkolovou mzdou, jež započaly ve 4. měsíci jeho zaměstnání, nebyl srozuměn, je to námitka, již nelze bráti vážně, poněvadž přijímaje mlčky úkolovou práci a úkolovou mzdu za ni, uzavřel smlouvu nového obsahu, jejíž neplatnost jinak netvrdí ani nedokazuje, zejména netvrdí, že byl donucen, aby za změněných poměrů pracoval a úkolovou mzdu přijímal. Potvrzoval-li příjmem nevěda, co potvrzení obsahuje, z neznalosti jazyka, není to vinou žalované, nýbrž žalobce sám se poškodil, stala-li se mu újma, že se nepřesvědčil o pravém stavu věci. Nelze však tuto námitku považovati za věrohodnou. Vždyť odvolatel přece týdně dostal mzdu se súčtováním, viděl, kolik dostává peněz, věděl, jaký úkol vykonal a jak dlouho pracoval, mohl tedy, znaje všechny základy, dobře překontrolovat každý týden, zda byl zaplacen úplně či ne. Nebyl-li, pak měl reklamovat hned svůj nárok, Toho odvolatel neučinil patrně pod dojmem, že jeho měsíční výdělek slevače převyšuje značně důchod, kterého dosáhnou ve stejném stáří osoby, které na svoje povolání musely se připravovat vysokoškolskými studii. S toho hlediska je nutno posuzovati otázku odměny práce přes čas, neboť odvolatel nemohl míti za to, že odpůrkyně vyplácí mu měsíčně skoro 2.200 Kč, by ještě musela platiti za práci přes čas, když práce jeho byla úkolová a na jeho zdatnosti bylo, aby si s prací pospíšil a dokončil úkol v čase co nejkratším. Dokud odvolatel pracoval za fixní plat, dostával zvláštní odměny, jež nemohly býti přece míněny jako příplatek na práci vykonanou v normální osmihodinové době pracovní, příplatek ten se mění, takže z toho nutno usuzovati, že podle doby konané práce byl odvolatel ještě nad pevný plat odměňován. Z výplatních listin je také patrné, že v době, kdy konal odvolatel práci úkolovou, mzda značně kolísala, takže nutno usouditi, že někdy vykonal odvolatel úkol větší, někdy menší, ale při úkolové práci a mzdě nemůže zaměstnanec reklamovati odměnu za práce přes čas, poněvadž právě v povaze úkolové práce je, že je na zaměstnanci, jak si úkol rozvrhne a jak intensivně a v jaké době jej provede.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání, pokud šlo o částky požadované z důvodu nevyplaceného podílu na zisku, zrušil však rozsudek odvolacího soudu ve výroku o odměně za práci přes čas a uložil odvolacímu soudu nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y :

Pokud jde o ušlý podíl na zisku 8.500 Kč, vytýká dovolatel mylné právní posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), pokud odvolací soud dospěl k závěru, že v druhém období zaměstnání žalobcova v roce 1933 došlo ke změně ujednání o odměně. Dovolatel zastává názor, že nemohl mlčky uzavřít novou smlouvu, že platilo proto dále ustanovení původní smlouvy o placení podílu na zisku. Leč dovolatel doznává i v dovolání, že v druhém období dostával po mnoho týdnů mzdu úkolovou, a nena-

padá zjištění odvolacího soudu, že proti úkolové mzdě nečinil žádných námitek, ani zjištění, že tato úkolová mzda byla vyšší než dřívější i s podílem na zisku, který mu byl spolu vyplácen týdně. Tímto jednáním mlčky, ale poznatelně (§ 863 v. obč. zák.) došlo ke změně ujednání platového v ten způsob, že žalobce místo původního pevného platu a zvláštní odměny za účast na zisku dostával plat úkolový a nemá kromě úkolového platu ještě nárok na podíl na zisku. **P r á c e p ř e s č a s:** Podle ustáleného rozhodování nejvyššího soudu (srov. rozh. čís. 6814, 6953, 6983, 13235 Sb. n. s.) nemůže se zaměstnanec vzdáti nároku za práci přes čas po čas trvání pracovního poměru, může však tak učiniti po jeho skončení. Žalobce podepsal dne 19. června 1933, tedy po skončení pracovního poměru listinu, v níž prohlásil, že mimo zůstatek 1.782 Kč nemá za žalovanou firmou žádných jiných požadavků, ať již z jakéhokoliv titulu nebo důvodu plynoucích. V řízení odvolacím uvedl však žalobce, že listině nerozuměl, ježto nezná česky. Odvolací soud označil tuto námitku »za neuvěřitelnou«, aniž probral a zjistil, zda žalobce rozumí dostatečně česky, či zda mu byl vysvětlen dodatek, jenž neobsahuje jen číslice. Pokud o této obraně žalobcově nebylo učiněno skutkové zjištění, nemůže býti rozhodnutio zamítavě o jeho nároku za práci přes čas. Bude proto na odvolacím soudě, by o této námitce žalobcově podle § 33 zák. čís. 131/31 Sb. z. a n. jednal, provedl o ní důkazy již nabídnuté, nebo další, jež budou nabídnuty, a učinil skutková zjištění, aby se dalo spolehlivě posouditi, zda se žalobce svobodně a opravdově vzdal nároku na odměnu za práci přes čas (§ 869 obč. z.). Bude-li zjištěno, že žalobce znal obsah prohlášení ze dne 19. června 1933, bude opodstatněno zamítnutí žaloby a odpadne další zkoumání jeho nároku na odměnu za práci přes čas. Nebude-li lze rozhodnouti věc s tohoto hlediska, bude třeba rozlišiti: Zaměstnanec pracující v úkolu, placený podle počtu vyrobených kusů, byl by ovšem odměněn za všechnu práci a nemohl by vyvozovati z ustanovení § 6 odst. 3 a § 7 odst. 4 zák. čís. 91/18 Sb. z. a n. pro sebe ještě další nárok na zvláštní odměnu za to, že na zpracování jeho úkolu pracoval déle než 8 hodin denně (srov. rozh. čís. 11115 Sb. n. s.), kdyby mu zaměstnavatelem bylo ponecháno, aby si práci zařídil jak sám chce. Byl-li však zaměstnanci předepsán určitý úkol, aby jej provedl v osmihodinové pracovní době, zaměstnanec však nebyl s to tak učiniti a musel pracovati k jeho zdolání přes osm hodin denně, pak nelze posuzovati věc podle shora dotčeného názoru o úkolové mzdě a zaměstnanec neztrácí nárok na odměnu za práci přes čas. Této zásady nelze však vůbec použiti, pokud žalobce pracoval za pevný plat doplněný podílem na zisku nebo zvláštní týdenní odměnou. Podle ustáleného rozhodování nejvyššího soudu (rozh. 8717, 8818, 10504 Sb. n. s.) jest dovoleno ujednání, že veškeré práce, tedy i práce přes čas budou zaplacený úhrnkem týdenním obnosem jen u dovolených prací přes čas. Při nedovolené práci přes čas jest úmluva taková nicotná a nezávazná a zaměstnanec může se domáhati na zaměstnavateli náhrady pro jeho bezdůvodné obohacení (srov. rozh. č. 12158 Sb. n. s.). Údajem žaloby, že se žalobci nedostalo od žalované zaplacení za vykonané jí práce přes čas, byl opřen žalobní nárok též o bez-

důvodné obohacení. Pro posouzení věci s tohoto hlediska schází však potřebný skutkový podklad. Na odvolacím soudu bude, aby zjistil, jakou práci žalobce v úkolu konal, jak mu úkol byl stanoven, jak a v které době jej měl zpracovat a jak mu byla mzda počítána, kolik tato mzda činila celkem při pevné mzdě a kolik v úkolu. Dále bude zjistiti, kolik hodin žalobce přes čas pracoval, jaká by byla přiměřená mzda taviče za osmihodinovou práci, aby bylo lze bezpečně posouditi, zda zjištěnou týdenní mzdou byl žalobce přiměřeně odškodněn i za nepovolenou práci přes čas.

Čís. 14909.

Nekalá soutěž.

Podbízení značkového zboží (radiových lamp).

(Rozh. ze dne 31. ledna 1936, Rv I 2287/35.)

Žalobkyně sporně tvrdí, že je společností pro prodej žárovek jako společnost s ručením obmezeným a jako jediná firma v Československé republice prodává svým odběratelům, obchodníkům s radiotelegrafním, telefonním a elektrotechnickým zbožím výrobky značky »Philips« a zejména radiolampy »Philips Miniwatt«, přesně určené značkou s výlučným označením »Miniwatt«, stejným výstižným balením v jednotlivých krabičkách, stejným jednotným rázem v jakosti, tvaru a vnějšího dojmu, jednotným rozvrstvením podle radiotechnické výkonnosti a způsobu žhavení a s jednotnou přesně dodržovanou detailní cenou. Lampy jsou typickým značkovým zbožím. Jako jediná tuzemská ústřední dodavatelka učinila veškerá opatření k bezvýjimečnému zachování cen, prodává lampy obchodníkům pod výslovnou podmínkou přesného dodržování jednotné detailní ceny, tyto kontroluje, a cena ta jest již po řadu let vžita jak u prodavačů, tak i u obcenstva. Žalovaná, která provozuje detailní obchod se stejnými potřebami a která zejména prodává i radiolampy, nedodržela u těchto jednotnou přesně určenou detailní cenu, ale podbízel je se slevou 10% až 20% a to i po opětovném písemném vyzvání, aby ceny zachovávala. Zastavila proto v zájmu zákaznictva a klidného obchodu žalobkyně další dodávky lamp žalované. Žalovaná opatřila si však lampy ty pod rukou jinde a podbízí je s uvedenou slevou dále. Tím jedná proti dobrým mravům soutěže, zesiluje svoji a zeslabuje soutěžní posici žalobkyninu. Tak na příklad ve výkladu žalované byly radiolampy mimo jiné též značky »Miniwatt« a větší nálepka s návěštím o poskytování slevy 15—20%. Žalovaná dává koupěchtivým ceník radiolamp značky Philips s podotknutím prodeje lamp se slevou 15% i více. Nad vchodem žalované je reklamní tabule se sedmi radiolampami značky »Miniwatt« s obdobným vyznačením o slevě. Jestliže i jiní radioobchodníci podbízelí uvedené lampy, činili tak neoprávněně a proti vůli žalobkyně. Ceny lamp jsou však přesně dodržovány obchodníky. Žalobkyně úzkostlivě vybírá jen spolehlivé a solidní obchodníky, kteří ceny ceníkové dodrží. Žádá proto žalobkyně, by žalovaná byla